

**Quaestio medica pro baccalaureatu. : mane discutienda in alma
monspeliensium medicorum academia / praeside. R. D. Joanne Chatelain ...
; sub hac verborum serie. ; an victus ratione praepediri possit generatio
calculi ; [Propugnabit ... Antonius Delanquina ...].**

Contributors

Chatelain, Jean, active 1711.
Dealquin, Antoine, active 1711.
Ecole de médecine de Montpellier.

Publication/Creation

[Montpellier] : [publisher not identified], [1711?]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/jmygfszu>

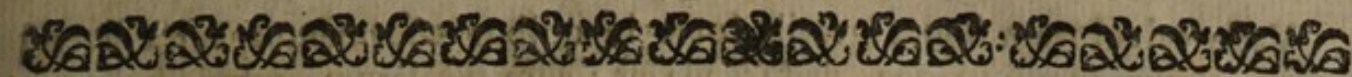
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

QUÆSTIO MEDICA

PRO BACCALAUREATU

MANE DISCUTIENDA

IN ALMA MONSPELIENSIVM MEDICORVM ACADEMIA

PRÆSIDE

R. D. JOANNE CHATELAIN

PROFESSORE REGIO,

ET DECANO ADMODUM VENERANDO,

SUB HAC VERBORVM SERIE.

AN VICTUS RATIONE PRÆPEDI RI POSSIT
generatio calculi.

DIRIS affectibus qui in humanum corpus sæviunt, non immerito annumerandus est renum, & vesicæ calculus, corpus durum, raro læve, plerumque asperum, ex materia tartarea, glutinosa, & salina, in eorum cavitatibus ut plurimum genitum, obstructionem, distentionem & lacerationem pariens.

Quo facilius calculi concretionem Eruamus Chymicam ipsius analysim præmittendam censuimus, quippe exploratis seorsim partibus illum compingentibus perspectisque earum mole & figurâ lumen rimandæ ejus compositioni intimæ fænorabitur, distillationi subjectus magnam salis Alkalini volatilis & terræ, parvam vero phlegmatis, olei, & salis fixi quantitatem prodit; quis autem moleculas terrenas, salia Alkalina volatilia fixaque in convenienti proportione, favente ipsarum figurâ, interventu paucilli olei (quo illæ coagmentantur, & phlegmatis quo parum ab invicem disturbantur, & salia ad sulphura carminanda idonea vix ac ne vix quidem dissolvuntur sed potius omnium intercapedines exactius opplentur, ita ut singulæ sibi quasi ad amussim quadrent, in corpus durum, seu cujus partes ægre admodum à sese divelluntur facili Marte, premente aëre circumfuso aut vasis vicinis coalescere posse, inficias ire queat.

Non est arduum conceptu quo pacto partes tartaræ & salinæ mediante lymphâ viscidâ una cum sero per patulas renum glandulas secretæ, in calculum facebant.

Varia calculorum figura à variis locis in quibus efformantur aut à diversâ principiorum combinatione, deducenda est; cum fistularum, infundibulorum & pelvis per quæ urina trajicienda est nec eadem sit figura, nec eadem amplitudo & calculorum principia valdè disparata, sint, indefinitis modis combinari, coherere & ad quietem respectivam, deficiente seroso latice reduci queant, non mirum si calculi in renibus sicut & in vesica progeniti diversam figuram & magnitudinem obtineant.

Ex modo quo efformantur calculi arenularum & lapillorum genesis innoscit, si enim pauca aliæ partes Elementares vel in strictioribus renum canaliculis vel in latiorum eorundem tubulorum vel meatuum spatiis sero ad fluxilitatem conservandam destitutæ, concurrant, inde arenulæ, si vero vel jam concretæ arenulæ pro superficie congruitate & extrinseca pressione sibi adaptentur, & arctius copulentur, Emergent lapilli, si lapilli, qui calculorum primordia audiunt, una cum sero urinoso per ductus renales, & ureteres ad vesicam non obstante mole abripiantur, ibique diuturniorem moram contrahant, in mediis fluidis, concursu præsertim partium humoris cæmenti vices gerentis in calculos grandiores concresecunt.

Calculi in vesicæ cavo raro generantur, quin prius lapilli ex renibus in illud devoluti fuerint, ratio est. Quod majori urinæ proventu moleculæ ipsius generationi opportunæ à mutuo contactu removeantur, non secus ac urina in matulis diutius retenta sedimentum tartareum majoris consistentiæ deponit; ita in meditabundis, curis aut animi sollicitudine distractis vesicis, circumjectis fluidis calculi aliquando producuntur.

Causæ calculi aliæ sunt externæ aliæ internæ, ad externas reducuntur illa omnia quæ uberiores tartari proventus sanguini suppeditare valent, qualia sunt vinum prætermo- dum crassum, carnes salitæ, & fumo indurata, alimenta terrestria, metus & tristitia, aliæque res non naturales, de quorum agendi modo brevitatis ergo superse- demus; ad internas vero, massæ sanguinæ crazis, vel renumque constitutio, quæ illos ad calculum disponit, glandularum & tubulorum laxitas vel horum angustia, relaxatæ glandulæ crassiores particulas admittunt, & retinent, hinc particule crassiores in unum coalescunt. tubuli angustiores tartareas, terrenas & salinas coarctant, & expresso sero cui innatant lapideam duritiem ipsis conciliant.

Liquido igitur constat calculum phlogozii renum subsequenti occasionem præbere; quia calculus vasa in quibus continetur irritat, & sanguinis circulationem impedit, unde vasorum disruptio & inflammatio.

Abfit igitur ut virtutem lapidificam cum antiquis pro calculorum causa assignemus, solo obscuritatis nomine illa opinio jam dudum exulavit.

Pro majori calculorum mole, scabritie vel inæqualitate eorum superficie, vi qua adiguntur renum & vreterum tensione, sensu & angustia, dolores atrociores excitantur; exquisitiores in vreteribus quam in renibus ob plures quibus donantur nervorum propagines, sentiuntur; Dolor fit gravativus hærente calculo, laxatis renibus à sero & humoribus moram trahentibus; lancinans à calculorum angulis magna vi ductuum latera præternaturaliter tensa impetentibus, dilacerantur renes & ureteres ab inæquali calculorum superficie.

Prætermo- dum distentis vreteribus distrahuntur vasa defferentia illos trans-

cedentia proindeque testes ipsis annexi superius adducuntur; torpent femur & crura, à compressis nervis iis prospicientibus, renum & ureterum distentione nimia, fornicationis sensus ab humoribus in illis moram trahentibus, ortum ducit.]

Supprimitur urina vel ex toto, vel ex parte, pro ut ipsius comiteus à calculo per suos canales magis vel minus præpeditur; lotium intra vasa redundans, affectus soporosos, modo hydropem inducit, quandoque per glandulas cutaneas sub sudoris forma errumpit, aliquando pro ratione analogiæ quam habet cum fermento sthomacali, vel intestinali, vel pro earumdem laxitate in sthomachi uel intestinorum cavitates illabitur, nauseam vel vomitum, vel dejectiones per anum, fibrillas eorum nerveas irritando, provocat; nonnumquam urinæ sunt purulentæ, quoniam à calculo dilacerante vel inflammationem pariente, fit abscessus aut ulcus, sunt sanguinolentæ ruptis vel erosis à calculo interioribus vasis sanguiferis prædictarum partium, lotium redditur limpidum, quia propter arenulas ejus cavitates occupantes, partes tenuiores dumtaxat secerni possunt, sabulosum & crassum eo quod dilatatis & relaxatis ductibus arenulæ & viscidiores materiæ renes infestantes, una cum ipso ubertim ad vesicam indeque per urethram foras expellantur; innatans urinæ calculus sæpius impingit in vesicæ collum, crebrius mejendi desiderium crebramque micturitionem, promovet.

Colicus dolor, & nephriticus à calculo, affectus non solum locis affectis sed etiam dolorum specie identidem distinguntur, in priori non raro dolores vagi qui totum abdomen occupant, murmura & borborigmi propter intestinorum anfractuosas circumvolutiones persentiuntur; in nephritide vero in eadem semper parte renumque regione, percipiuntur, an à calculo vel ab aliqua alia causa, nempe inflammatione, nephritis producat, ab urinæ purulentæ excretionem, vel à vulnere præpostere suscepto. dignosces. Sed immensum foret sigillatim signa recensere.

Cognitâ causâ fovente, prognosim variam instituendam esse patet, si nephritis à calculo uno aut pluribus iisque grandioribus & valde induratis in renibus pendeat, nullisque remediis levare possit, periculi plena est; quia supprimitur urina, ex urinæ suppressione, ut ait Hypp. *Nisi ante septimum diem minxerint pereunt*, serum enim excrementitium in sanguine regurgitans, nullas non inficit ejus partes recrementitias, alibiles inquinat, ac operationes variè lædit, hinc phlogoses; ulcera, dolores atroces, vigiliæ, virium dejectionem, aliaque perniciofa, & ob causæ contumaciam funesta symptomata, infert, si vero partium refrigeratione, pulsu debili & languido, sudoreve frigido stipata sit, ex his etiam mortem instare certo arguitur, sed si à lapillis minoribus, arenulis friabilibus nondum concretis, aut à materia sabulosa ortum accipiat, nec notabili urinæ suppræssioni conjungatur, nec remedia eludat, per crassarum & sabulosarum urinarum ejectionem soluetur; pessimi ominis est nephritis calculosa quoties hæreditaria est, sive à parentibus calculosis contracta, vel ætati senili superveniens, in ea enim ex Hypp. aphor. 6. sect. 6. *Vitia renum & vesicæ difficiliter curantur*. Eadem fere de calculo vesicæ prognosim instituenda. si calculus grandior, asper, angulosus, & affixus sit, quia nec conteri, nec dissolvi, nec

per urethram eliminari, potest.

Curationis scopus in paroxismo est, ut præpediatur inflammatio, mictioque suppressa procuretur, calculi ad vesicam præcipitentur, si parvi foras eliminentur, dolor compescatur, & quies & somnus concilientur, quibus attingendis varia proflus usurpanda venit therapeia, primo quidem mirè præstat sanguinis missio, quod non solum ad tutiorem felicioremque illius eventum, sed etiam quia sola venæ sectio urinæ profluvium fere subito procuravit; modo attenuantia, discutientia, diaphoretica, spirituoſa, acria, roborantia, diuretica calida, modo emollientia, relaxantia, narcotica, anodyna, lenientia, diuretica frigida, quorum omnium copiosa sylva apud authores proſtat, usurpanda sunt; cavendum tamen à nimio diureticorum usu, hæc urinam suppressisse ex authoribus habemus, conducunt, ut paucis absolvam, & ea omnia medicamenta quæ calculum arenulasque foras propellere possunt ex prædictis seligere est, modo universalia particularibus debita ratione adhibeantur, si ardor magnus in renum regione molestusque sit, oleo violaceo aut rosaceo inungentur, in vesicam autem si calculus illapsus sit, medicamentisque supra dictis ob magnitudinem, aut vesicæ cohesionem excludi nequeat, ad Lythotomiam deveniendum est, quæ quam sit periculosa & terrifica nemo non videt. Extra paroxisum occurrendum ipsius generi, in hunc finem non suppeditentur sanguini materiæ crassæ & viscidæ ex abusu rerum non naturalium, illi restituetur naturalis fluiditas; sed hoc mire præstat victus ratio.

ERG O Jure Concludo.

Victus ratione præpediri potest generatio calculi.

DISPUTATURI.

PROFESSORES REGII.

R. D. Franciscus Chicoyneau,
Cancellarius.

R. D. Joannes Bezac.

R. D. Petrus Chirac.

R. D. Petrus Magnol.

R. D. Antonius Deidier.

PROFESSORES REGII.

R. D. Petrus Rideux.

R. D. Antonius Magnol, *Patris*
Coadjutor.

DOCTORES.

R. D. Henricus Haguénot.

AGREGATI.

R. D. Joannes Henricus Haguénot,
Patris Coadjutor.

DOCTORES ORDINARII.

M. Eustachius Marcot.

M. Antonius Fizes.

Propugnabit in augustissimo Monspelliensis Apollinis fano ANTONIUS
DE LANQUINA Illiberitanus, Apud Rucinonenses, Artium Liberalium
Magister, & jamdudum Medicina Studiosus ab horâ octavâ usque ad meridiem
Die mensis Decembris 1711.